

**Belföldi hírek**

k e d d  
-----

bb 1. csaknem egymilliárd forint értékű műszer a kgst-országoknak magyar szövetkezetekből

i ol/gk ie bzs hgy

1976. január 13.

az idén tovább növelik exportszállításaikat a kgst országokba a gépipari szövetséghez tartozó ipari szövetkezetek. míg 1975-ben 882 millió forintos szocialista exportot bonyolítottak le, az idénre tervezett szállításaik értéke eléri a 944 millió forintot. a kgst különféle szakbizottságainak munkájában már hosszú évek óta részt vevő híradástechnika szövetkezet például gépgyártás-szakosítási megállapodást kötött olyan termékekre, amelyeket profilgazdaként állít elő. legjelentősebb egyezménye alapján 1976 és 1980 között 25 millió rubelért a szovjetunióba szállít rádió-és televízió-szerviz műszereket, technológiai nagyberendezéseket és a tv-vevőkészülékek gyártásához, ellenőrzéséhez műadókat. a magyar szövetkezet szakosodott a szovjet partnerekkel műszaki-tudományos együttműködésben fejlesztett számos újabb szervizműszer és nagyberendezés gyártására. ilyen például a tv-készülékek háznál történő javításához nagy pontosságú mérőjeleket szolgáltató „teletest,,.

a telefon- és átviteltechnikai mérőműszereket készítő „telmes,, szövetkezet évi termelésének 60 százalékát exportálja szocialista országokba. összesen 35 féle típust szállít, köztük jelentős tételben vonalellenőrző telefontechnikai mérőbröndöket szovjet, csehszlovák, lengyel, bolgár és román partnereinek. ugyancsak kélendő a kábelek hibahelyeinek meghatározásához szükséges tt-műszer is, amiből a legtöbbet az ndk vásárolja.

/folyt. köv./

bb 1. /csaknem egymilliárd ... 1. folyt./bzs

a 26 féle textilipari és laboratóriumi műszert gyártó metefém egyik legkeresettebb cikke az atfa cséveváltós automatikus fonalszakító gép; nemrégiben bevezetett újdonsága a fonalfinomságot meghatározó, programozható automatikus mérőmotolla, s eljut a kgst-országokba a tirisztoros sebesség-szabályozású függőleges szakító gép is.

sok termékét exportálja a kgst-országokba az elektrotechnika szövetkezet is. egyik legjelentősebb cikke az újabbban tranzisztoros kivitelben készülő átviteltechnikai mérőkocsi. ezekből erre az évre is sokat rendelt a szovjetunió, s legalább olyan sikeres gyártmány, mint a hordozható átviteltechnikai mérő-adó-vevő készülékek, amelyek az idén is jó piacra találnak a szovjetunióban, romániában, csehszlovákiában és bulgáriában. /mti/

.-.

bb 2. új kresz-vizsgák budapestén januárban

1976. január 13.

hi bzs hgy

budapestén a múlt évben több mint 180.000 hivatásos és magánjárművezető tett vizsgát az új kresz-ből. ez évben ismét nagy érdeklődés mutatkozik a vizsgalehetőségek iránt azok részéről, akik elfoglaltságuk miatt eddig nem tudtak felkészülni. ezért a fővárosi közlekedésbiztonsági tanács január 19-23-ig vizsga lehetőséget biztosít azok számára, akik egyéni tanulással sajátították el az új kresz ismereteit. a vizsgák naponta 18 órakor kezdődnek, de előtte 16 órától a vizsgázók ugyanott konzultáción vehetnek részt.

további segítség a vizsgázóknak, hogy a hiradó film-színház január 17-18-án, 10-11 órás előadásain levetíti az új kresz-ről készített oktatófilmeket.

a konzultációkon és vizsgákon az fkb-t központi titkárságán /bp. curia u. 3. fsz./ és az alább megjelölt helyeken a kerületi kbt-k rendezésében, díjtalanul lehet résztvenni:

i. kerület:

pauler u. 13. kerületi rendőrkapitányság;

ii. kerület:

19-én 16 órától: dimitrov u. 80. petőfi kulturház,  
21-én 17 órától: tárogató u. 2-4,  
22-én 16 órától: keleti károly u. 22. hnf székház;

/folyt. köv./

- 2 -

bb 2. /új kresz-vizsgák ... 1. folyt./bzs

iii. kerület:

19-én 16 órától: folyamőr u. 9-11. óbudai szeszgyár kulturház,  
20-21-én 16 órától: fényes a. u. 19. goldberger kulturház,  
22-23-án 16 órától: folyamőr u. 9-11. óbudai szeszgyár

iv. kerület:

árpád u. 87. kerületi rendőrkapitányság,

v. kerület:

szemere u. 5. fiúiskola,

vi. kerület:

izabella u. 61. ker. kapitányság kulturterme,

vii. kerület:

hársfa u. 38. ker. kapitányság kulturterme,

viii. kerület:

csobánc u. 2.

ix. kerület:

dimitrov tér u. 8. marx károly közgazd. egyetem,

x. kerület:

19-21-ig: kada u. 38-40. kőb. gyógsz. petőfi kulturház,

xi. kerület:

20-án: bocskay u. 37. tit stúdió 11.em. nagyelőadóterem,

xii. kerület:

19-21-ig böszörményi ut 23. kerületi tanács

xiii. kerület:

váci ut 45/a. i. sz. afit

/folyt. köv./

- 3 -

bb 2. /uj kresz-vizsgák ... 2. folyt./bzs

xiv. kerület:

thököly ut 73. hnf helyiségei

xv. kerület:

ságvári endre u. 14. kismotor és gépgyár 2. sz. gye. ebédlő

xvi. kerület:

szabadság ut 121. ker. kapitányság

xvii. kerület:

rákosliget, hősök tere 9. kulturház

xviii. kerület:

19-én: pestimre, vasut u. 48/a. művelődési ház  
21-én: vöröshadsereg ut 114. pb vii. körzet  
20-án: városház u. 1-3. rózsza ferenc művelődési ház

xix. kerület:

marx tér 50. vcsgr művelődési ház

xx. kerület:

19-20-án: ady endre ut 90. építők művelődési otthona  
21-22-én: soroksár, marx károly u. 122. táncsics művelődési ház

xxi. kerület:

19-én és 22-én: kalamár józsef u. 18. hnf helyisége  
20-21-23-án: gyártelep: csepel vas és fémművek műsz. klub. 1. kapu

xxii. kerület:

kistétényi ut 13. pártház /budatétény/

az eredményesen vizsgázók igazolványt kapnak.

/mti/

-.-

- 4 -

bb 3. rendelet az olajkályha forgalmazásáról

i kf/tr ie bzs hgy

1976. január 13.

a belkereskedelmi miniszter az érdekelt szervek vezetőivel egyetértésben módosította a belkereskedelmi termékszabályozásról szóló rendeletet. a már hatályba lépett módosítás kizárólag az olajkályha forgalmazását szabályozza.

a múlt évben a miniszter rendelete úgy korlátozta az olajkályha-értékesítést, hogy közületek csak utalványra, magán-személyek pedig csak a régi ellenében, cserébe vásárolhattak olajkályhát. ilymódon tavaly 98 ezer készüléket adtak el, 60 ezret a lakosság, 38 ezret a közületek vettek meg. az idén százezer olajkályha áll rendelkezésre, ebből kell kielégíteni a lakossági és a közületi igényeket, a cserélők és az új igénylők keresletét.

a rendelet az ellátást és a forgalmazás módját a múlt évi gyakorlathoz hasonlóan írta elő. eszerint elsősorban az utalványosok és a cserélők igényeit elégítik ki. új a rendelkezésben, hogy az állami és magánérből épülő többszintes - az építési engedély szerint kizárólag egyedi olajkályhával fűthető - lakásokra is adnak utalványt. lehetőséget ad a rendelet arra is, hogy a minisztérium által meghatározott kereten belül a lakosság a kijelölt kiskereskedelmi boltokban szabadon is vásároljon olajkályhát. a belkereskedelmi minisztérium az olajkályha keretszámokat már megküldte a megyéknek.

az idén egyébként a korábbihoz hasonlóan, olajkályhából megfelelő a választék - 2.500 kalóriástól 10 ezer kalóriás teljesítményig 8 féle készülék áll a lakosság és a közületek rendelkezésére. /mti/

-.-

bb 5. bezárták a tapolcai tavasbarlangot

vid/fm bzs hgy

1976. január 13.

a balatontourist nord felhívja a turisták figyelmét, hogy a tapolcai tavasbarlangot, belső építési munkák miatt, január 13-tól előre láthatólag a hónap végéig zárva tartják. /mti/

-.-

- 5 -

bb 4. reneszánsz szerelem - új bemutató a nemzeti színházban  
1976. január 13.  
i nm/zsu hi bzs hgy

vasárnap délutánonként újszerű produkcióval fogadja közönségét a nemzeti színház társulata. elsőként január 18-én délután három órakor bemutatják a reneszánsz szerelem című összeállítást, amely a világirodalom legszebb szerelmes verseiből dalaiból válogat. a nemzeti színház újdonságában többek között dante, petrarca, boccaccio, shakespeare, marlowe, villon, ronsard, lope de vega, vogelweide költeményei hangzanak el. a közreműködő művészek: bodnár erika, császár angéla, farkas zsuzsa, mányai zsuzsa, máriássy melinda, vörös eszter, felföldy lászló, izsóf vilmos, konrád antal, szacsvay lászló, téry sándor és mások, illetve a nemzeti színház stúdiós növendékei, kíségyüttese.

a nemzeti színház egyébként azt tervezi, hogy vasárnap délutáni matinéi sorában - a reneszánsz világirodalmi, „összefoglaló”, után - a magyar irodalomból is hasonló válogatást tűz műsorára. /mti/

-. -

bb 6. nemzetiségi muzeumok - összegyűjtik a baranyai németek és délszlávok folklórkincsét

1976. január 13.  
vid fm bzs hgy

baranyában, hazánk legnagyobb nemzetiségi megyéjében, összegyűjtik és bemutatják a német és a délszláv lakosság folklórkincsét. a megyei tanács határozatban foglalt állást amellett, hogy ösztönözni kell a nemzetiségi hagyományok ápolását és fejlesztését, a néprajzi emlékek gyűjtését és bemutatását. baranyának igen gazdag a nemzetiségi folklórja, amelyet századokon át megőriztek a különböző tájegységeken élő németek, valamint a délszlávok különböző csoportjai: sokácok, horvátok, bosnyákok, szerbek. a nemzetiségek folklórkincse szerves részét képezi hazánk egyetemes szellemi és tárgyi néprajzának.

/folyt. köv./

- 6 -

bb 6. /nemzetiségi ... 1. folyt./bzs

a délszláv folklórantanyagot elsősorban a mohácsi muzeum gyűjti. eddig tízezernél is több tárgy került az intézmény birtokába: főleg a dráva mentén élő horvátok népviselete, butorai és kerámiái. emellett körülbelül száz órányi magnetofon-felvétel is készült a délszláv falvakban. mecseknádasdon - a pécsi janus pannonius muzeum irányításával - a német nemzetiségi tájházat alakítanak ki. a megyei tanács százezer forinttal támogatja az intézmény létrehozását. eddig már több mint négyszáz néprajzi tárgyat gyűjtöttek össze mecseknádasdon és a környékbeli német falvakban.

figyelemreméltó helyi kezdeményezések is történtek a nemzetiségek népi kulturájának feltárására. villánykövesden - a siklósi járási tanácsi hivatal támogatásával és a falu lakóinak társadalmi hozzájárulásával - német nemzetiségi falumuzeum nyílt. különösen értékes darabjai a muzeumnak a német népviseletiruhák. átán - matusek lászló helybeli pedagógus szervezésében - délszláv nemzetiségi falumuzeum alakult, az egyetlen bosnyák néprajzi gyűjtemény az országban. a muzeum száznál több tárgyat őriz: népviseletet és szőttest, butort és edényt. matusek lászló több mint kétszáz bosnyák népdalt is összegyűjtött. /mti/

-. -

bb 7. napközi otthon idősöknek - garzonház fiataloknak a szegedi odesszában

1976. január 13.  
vid/fm bzs hgy

szeged egyik új lakónegyedében, a testvérvárosról elnevezett tiszaparti odesszában már több mint ezer lakás épült, közöttük olyanok is, amelyek különleges igények kielégítésére alkalmasak. az egyik nagy házgyári lakóépület földszintjén például a lakónegyed idős embereinek napközi otthonát alakították ki a szegedi tervező vállalat mérnökeinek elgondolása alapján. pihenőszobákat, közös klubhelyiséget, társalgót, öltözőt, barkácshelyiséget rendeztek be, s lehetővé tették, hogy orvosi felügyelet mellett szórakozva töltsék idejüket az idős emberek. most épült fel egy másik korosztálynak, vagyis főként fiatal házásoknak a város legnagyobb lakóépülete, a tizemeletes, háromszáz lakásos garzonház. a viszonylag kis alapterületű egyszobás lakásokatmenetileg jól megoldják a fiatalok lakásgondját. /mti/

-. -

- 7 -

bb 8. kovaalgák okozták a tavalyi balatoni halpusztulást  
vid/fm bzs hgy 1976. január 13.

a balatoni intéző bizottság csaknem egy esztendeje sürgeti a tudományos intézeteket, vizsgálják meg a balatonon 1975. februárjában végbement halpusztulás okait. erről egymásnak ellentmondó, de zömében a magyar idegenforgalmat sújtó híresztelések terjedtek el. egyes külföldi utazási irodák információkat kértek a víz minőségéről, miután elterjedtek olyan hírek, hogy a víz nemcsak a halra, hanem az emberre is káros hatású. tudományos kongresszusokon is elhangzott tavaly, hogy a balaton magyarország egyik legtisztább élővize, viszonylag hamar cserélődik, üde és friss maradt.

oxigéndús, friss, és káros mérgező anyagoktól mentes volt a víz a tavalyi halpusztulás körzetében is. az ellentmondó következtetésekre, a szakemberek vitájára is ez adott okot. hosszú időt vett igénybe, míg dr. péntes bethen kutató tudományosan is igazolhatta feltevéseit. a kutató - a mém növényvédelmi központja megbízásából - beható vizsgálatokat végzett és nemrégiben jelentésben összegezte tapasztalatait.

az a tény kezdettől köztudott volt, hogy a kovaalgák hirtelen elszaporodtak a kritikus körzetben. a pusztulás helyén egy liter vízben 10-17 millió algát lehetett kimutatni:

a normális körülmények között számbavehető 2-4 millióval ellentétben. e tömegnek is mintegy 90 százalékát a kovaalgák tették ki. a mikroszkópikus metszetek ugyanakkor nem mutatták ki az algákat az elpusztult halakban. az üvegmetesző-kések ugyanis valósággal kitölték a halak légzőhámjából a kovatüket. csak egy újabb vizsgálati módszer, a fehérjebontó enzim használata fejtette meg a titkot. ezzel a légzőhámot teljesen elroncsolták és így csakhamar szemlélhetővé váltak a kovatük. ezek az éles töröcskék felsértették a halak légzőhámját, s így a halak oxigén-utánpótlása minimálisra csökkent. a halak gyakorlatilag „vizbefulladtak”, annak ellenére, hogy a tónak ezen a részén is elegendő oldott oxigént lehetett kimutatni.

az alga tömegesebb szaporodása már 1974 novemberében elkezdődött. ekkor azonban a hidegebb vízben - a kisebb légzésigény miatt - nem került olyan nagy tömegű kovaalga a halak kopoltyujába, mint később, amikor a melegebb idő hatására a légzés fokozódott.

/folyt. köv./

- 8 -

bb 8. /kovaalgák ... 1. folyt./bzs

e vizsgálati eredmény magyarázatot ad arra is, hogy 1975. március 18-19- után miért szűnt meg hirtelen a halpusztulás. ezen a két napon erős szél volt a tavon és „elkeverte”, megszüntette az algamezőt.

a balatoni intéző bizottság titkársága - amely a vizsgálati eredményeket a napokban megküldte a testület tagjainak - felhívja a figyelmet arra is, hogy bár tavaly az enyhe tél, a jégmentesség és a csendes víz okozta a kovaalgák nagymérvű elszaporodását, a tó vízminőségének védelmét most sem szabad elhanyagolni. az algafeldusulásban ugyanis jelentős szerepe van azoknak a szerves és szervetlen anyagoknak, amelyek a vízgyűjtő területről bekerülve terhelik a balatont. a társadalmi testület ezért felhívja a figyelmet arra: minden erővel meg kell akadályozni a tápanyag-feldusulást, vagyis tovább kell csökkenteni a vízgyűjtő terület veszélyforrásait.  
/mti/

.-.

bb 9. nyílik az ibolya a szálkai erdőben

vid/fm bzs hgy 1976. január 13.

az enyhe télen helyenként nyílik az ibolya a szekszárdi dombvidék erdősegeiben. főleg a szálkai erdő napfénytől melegebb és széltehetővé védettebb déli- délnyugati domboldalain található néhány virágzó ibolyatő, illatuk azonban nem érezhető, mint tavasszal. egyébként a szálkai és a környékbeli falusi kertekben is virítanak most egész télen az ibolyák, noha nem tömegesen. az erdei sűrűségekben szokásnál előbb piroslik már néhol a védett szurós csodabogyó termése is. a félig örökzöld szurós levelű növény elszaporodott a szálkai és a sötétvölgyi erdőkben, kárminpiros bogókkal díszlő tövei azonban ritkábban láthatók, mint a termés nélküliek.  
/mti/

.-.

bb 10. móra ferenc ifjúkori versei az író szülővárosának kiadásában

vid/fm bzs hgy 1976. január 13.

irodalomtörténeti hiányosságot pótolta a kiskunfélegyházi városi tanács: kiadta a helység jeles író szülőttje, móra ferenc ifjúkori verseit. a kötetben jelent meg a „móra ferenc félegyházi élete”, című mezősi károly-tanulmány is, az első móra-életrajz, amely helyi forrás-dokumentumok alapján ismerteti az író és a családja félegyházi életét. alapos tájékoztatást ad az ifjú móra költészetének megértéséhez is.  
/folyt. köv./

- 9 -

bb 10. /móra ferenc ... 1. folyt./bzs

a könyvben szereplő 100 ifjúkori - 1895-1902. között írt - móra-vers közül számosat most jelentettek meg először nyomtatásban. a kiskunfélegyházi kiadvány elsőként publikál például tizenegy verset, amelyeket menyasszonyához - későbbi feleségéhez - walleshausen ilonkához címzett, és a szegedi móra-muzeumban megőrzött emlékkönyvben található. a könyvecskében egyébként 14 vers van. belekerültek a kötetbe egy másik emlékkönyv - többnyire ismeretlen - versei is. ez a füzet dr. andrányi andor tapolcai állatorvostól - weöres sándor költő közvetítésével - került 1974 őszén a szülőváros, kiskunfélegyháza muzeumba. mindezeket ismert, valamint eddig még nem közölt fotódokumentumok egészítik ki.

az új móra-könyv már januárban kapható lesz a szülőváros, kiskunfélegyháza könyvesboltjában. egyébként a szegedi nyomdában készült, s a szerkesztője is szegedi: a „somogyi könyvtár”, tudományos főmunkatársa, péteri lászló. /mti/

-. -

bb 11. drágább alapanyagból gazdaságos termék a dorogi gyógyszergyárban

Vidfm bzs hgy

1976. január 13.

nehéz helyzetet teremtett a világpiaci árváltozás a kőbányai gyógyszerárugyár dorogi üzemében. egyik - korábban nyereséggel készített - exporttermékük, a humán gyógyászatban és az állati takarmányozásban felhasznált b-12 készítmény szinte egyik napról a másikra veszteséges gyártmány lett.

a gazdaságossá tétel céljából a műszaki kollektíva átdolgozta a gyártási technológiát, s megfelelő intézkedésekkel, szigorú takarékoskodással jelentősen csökkentették a tökéletes alapanyagok felhasználásánál a gyártási veszteségeket. ezenkívül olyan fizikai és kémiai eljárásokat vezettek be, amelyek hatására az azonos mennyiségű alapanyagból a korábbinál több, nagyhatású gyógyszert nyertek - ez is csökkentette az önköltséget. közben a vállalat vezetői rendszeresen figyelték a b-12 készítménycsalád különböző változatainak eladási árát, s a friss információk birtokában bővítették a választékot mindig azok gyártását szorgalmazták, amelyeket a legkedvezőbb áron tudtak értékesíteni.

a múlt év elején kezdődött meg az akció a dorogi gyárban, és hónapról hónapra számottevően csökkentették a b-12 önköltségét. így rövid idő alatt újra nyereségesé tette a külföldön továbbra is keresett, fontos termék gyártását. a dorogi gyár múlt évi nyereségének csaknem fele a b-12 gyártásából származott. ezért az idén fokozzák az exportot, a tavalyinál többet szállítanak a nyugati országokba. /mti/

-. -  
- 10 -

bb. 12. újfajta permetezés - több cukor a répában

1/kg/gk/rj ie hgy

1976. január 13.

az elmúlt években, de különösen tavaly kedvezőtlenül alakult a cukorrépa cukortartalma, ezért több helyen kutatják azokat a módszereket, amelyekkel ezt növelni lehetne. különösen sikeresnek ígérkezik a kertészeti egyetem kémiai tanszékének kísérlete; permetezés útján „kényszerítik”, a répát a cukortartalom fokozására. a tanszék munkatársai, dr. páis istván professzor vezetésével többéves kutatómunka során különleges oldatot állítottak össze. a vetés kihajtása után a répalevélre permetezett vegyszer elősegíti a levél klorofiltartalmának növelését, ennek nyomán fokozódik a fotoszintézis, amely a szénhidrát mennyiségének növelését idézi elő a répagyökérben.

a vegyszert már nagyüzemben is - három állami gazdaságban, összesen 30 hektáron - kipróbálták, s átlagosan 8-10 százalékkal nagyobb cukortartalmu volt az így kezelt répa, mint a permet nélküli. a cukoripari tröszttel együttműködve idén még több helyen, összesen tíz gazdaság mintegy 1000 hektárnyi répavetésén permetezik az oldatot, a növény növekedési szakaszainak megfelelően három - négy alkalommal. számítások szerint, amennyiben ez a permetlé beválik, s valamennyi nagyüzemben alkalmazák, évente több száz millió forint értékűvel több cukor állítható majd elő a répatermésből. /mti/

-. -

bb. 13. az év első bélyege

1/kf/zsu/rj ie hgy

1976. január 13.

a posta két hét múlva adja ki az idei első bélyeget. az „évfordulók-események 1976”, elnevezésű bélyegsorozat első értéke a pénzjegynyomda alapításának 50. évfordulójáról emlékezik meg.

az 1 forintos bélyeg nagy zoltán grafikusművész terve alapján hatszínű ofszetnyomással, a jubiláló pénzjegynyomdában készült. a bélyegen a nyomda emblémája, a nyomdában készült első papirpénz, az 5 pengős, alatta pedig a mostani 500 forintos bankjegy látható eredeti színeiben. /mti/

-. -

7.50 rj

- 11 -

he pvd

bb. 14. sikeres termékstruktúra-átalakítás a tejiparban

i/jf/gk/rjle hgy

1976. január 13.

a változó fogyasztói igények kielégítésére a iv. ötéves terv időszakában fokozatosan termelési szerkezet-változtatásra került sor a tejiparban, üzemei egész sor új készítménnyel jelentkeztek, amelyek szinte észrevétlenül a mindennapi élelmiszerellátás fontos, tartozékai, lettek.

1971-75 között az ipar 30 új terméket hozott forgalomba. a hagyományos árufélék mellett megjelentek és rövid idő alatt népszerűvé váltak az izesített és savanyított tejtermékek, amelyek iránt a lakossági igények évről-évre egyenletesen nőttek. ez a tendencia tartósan mutatkozott - az előző évhöz képest még 1975-ben is 25 százalékkal nőtt az izesített tej-készítmények forgalma, ami a szerkezetváltoztatás megalapozottságát és eredményességét igazolja. az izesített joghurtok forgalma két év alatt mintegy 40 százalékkal nőtt, s az átlagos szintet meghaladta a túrófélék termelésének növekedési üteme; többszörösére nőtt például az izesített túró értékesítése, és több fogyott az ugynevezett friss sajtokból is.

a struktúra átalakításához műszaki-technikai fejlesztésre volt szükség. az ipar feldolgozó kapacitása öt év alatt csaknem 60 százalékkal bővült és 1975 végén elérte a napi 5.2 millió litert. a beruházások részben a választékbővítést is elősegítették; például csornán, berettyóújfalun, zalaegerszegen, répcelakon és másutt korszerű tejporgyárakat adtak át, s ezzel új termékek előállítását tették lehetővé. az üzemi rekonstrukciók jóvoltából az országban mindenütt alkalmazzák a termelékeny fóliás sajtérlelést és a termékminőséget javító homogénezési eljárások is széles körben elterjedtek.

az v. ötéves terv időszakában tovább folytatódik a tejipari termékstruktúra átalakítása, anélkül azonban, hogy jelentősebb választékbővítésre kerülne sor. inkább azon igyekeznek, hogy a meglévő termékek minél több üzletbe eljussanak. az elmúlt években népszerűvé vált készítményekből a következő években még többet adnak, egyebek között másfélszeresére fokozzák a savanyított tejkészítmények gyártását. 1975-höz képest 60 százalékkal több izesított tejes árut ad majd az ipar 1980-ban. az eddiginél nagyobb ütemben fejlesztik a sajtgyártást, egyes, népszerűségüket fokozatosan elvesztő, elavult, készítmények rovására.

a fejlődő műszaki színvonal az ellátás további javítását teszi lehetővé; az iparban azzal számolnak, hogy az egy főre jutó tej- és tejtermékfogyasztás 1980-ban 155 liter lesz majd, kiegészítve 2.1 kilogrammos vajfogyasztással. /mti/

8.00 rj

- 12 -

bb. 16. a tervezettnél és az országos átlagnál is nagyobb arányban fejlődött komárom megye mezőgazdasága - 320 mázsa hus-termelés jut minden 100 hektárra

vid/fm/rj hgy

1976. január 13.

jóllehet komárom megyét főként iparáról ismerik, az utóbbi években mezőgazdaságának eredményeivel is felhívta magára a figyelmet. a fejlett ipar hatására, valamint a bábólnai mezőgazdasági kombinátról utjára indult különböző termelési rendszerek térhódításának eredményeként az országosnál nagyobb arányban vált iparszerűvé az állattenyésztés és a növénytermesztés, s ezzel párhuzamosan gyorsan nőttek a hozamok.

az állami gazdaságok és a termelőszövetkezetek előzetes adatai azt mutatják, hogy 1975-ben is jó gazdasági évet zártak, s ez hozzájárult ahhoz, hogy nagyon sikeres ötéves tervet könyvelhetnek el. a népgazdasági igényeknek megfelelően előnyösen változott a termelési struktúrája, a termelési összértéke a központi és a megyei előirányzatokat is meghaladó mértékben emelkedett. jelentősen bővültek a termelőkapacitások is.

a megye mezőgazdasági nagyüzemeiben az öt év alatt csaknem 30 százalékkal nőtt a bruttó termelési érték, megduplázódott a halmozott termelési érték. jelentősen emelkedett a növénytermelés több ágának a hozama. a gabonafélék termésátlaga 35-40 százalékkal haladta meg az országos átlagot. a kukorica hozama 56, a cukorrépaé 31 százalékkal nőtt.

emellett tovább fokozódtak az állattenyésztés eredményei is. ebben számottevő szerepe volt az mszmp megyei bizottsága által kezdeményezett különböző állattenyésztési programoknak. az összes értékesítés 65 százaléka volt az állatok és állati termékek eladásából származó bevétel. a 100 hektárra számított hustermelés az öt év alatt 45 százalékkal nőtt, és eléri a 320 mázsát. a fejlődés azonban nem volt egyenletes. az első éveket nagyon gyors, az utóbbiakat mérsékelt előrehaladás, illetve stagnálás jellemezte. így is vágómarhából 15, vágósertésből 60 százalékkal emelkedett öt év alatt az értékesítés. legdinamikusabban a legnagyobb arányt képviselő baromfiágazat fejlődött. 1975-ben baromfiból kétszer annyit, tojásból 78 százalékkal többet értékesítettek a gazdaságok, mint 1970-ben. a tejtermelés azonban az öt évre tervezett 35 százalékos emelkedéssel szemben 5 százalékkal alatta maradt az 1970 évinek. örvendetes, hogy nemcsak az állami gazdaságokban hanem a termelőszövetkezetekben is növekedett a mezőgazdasági termékek feldolgozásának aránya.

természetesen a növekvő gazdasági eredményekkel párhuzamosan jelentősen javultak a megye parasztágának életkörülményei, növekedett a jövedelme. /mti/ volt magasabb az előző öt esztendőinél. és 9-10 százalékkal

8.10 rj

- 13 -

bb. 15. tizennyolc- és félezer lakás épült öt év alatt - tágasabb otthonokat építenek az új tervidőszakban szolnok megyében

vid/rj fm hgy

1976. január 13.

szolnok megyében jelentősen túlteljesítették a negyedik ötéves terv lakásépítési programját. a tervezett 15 ezer helyett 18.500 lakás épült fel az állami, szövetkezeti, otp-és magánlakás-építési formák keretében. a tervezettnél lényegesen több, 2600 otp lakás került átadásra és terven felül 700 lakásépítő szövetkezeti otthon is elkészült. örvendetes, hogy a vállalatok is mind hatékonyabban támogatják a munkáslakás-építési akciót; a terv-időszakban 640 munkás jutott otthonhoz munkahelyének anyagi támogatásával. az ötödik ötéves tervidőszakban újabb tizenöt-tizen-nyolc ezer lakás felépítését tüzték ki célul, tovább ösztönzik a munkáslakás-építéseket, a többgyermekes családok igényeinek gyorsabb kielégítését.

a szolnok megyei állami építőipari vállalat 1976-ban 1100 lakást épít fel; ebből 900 otthon a megyeszékhely lakásállományát gyarapítja. megkezdte a 6200 lakásból álló új széchenyi lakótelep kialakítását. a kisgyepi városrészen az idén 260 lakás kerül megépítésre a debreceni házgyár termékeiből. folytatják a józsef attila-uti lakótelep és a vasutállomás előtti jubileumi tér lakásépítési programját. az idén működni kezd az építőipari vállalat új terméket kibocsátó polygon üzeme is. a kész lakáselemeket előállító üzem - amelyből a zagyvaparti városrész több mint kétezer lakását építették fel - az eddiginél nagyobb méretű otthonok kialakítását teszi lehetővé. a lakások mérete a korábbi 44 négyzetméter helyett, átlagosan 53 négyzetméter lesz. további érdekesség, hogy a debreceni házgyár fürdőszoba-tételemeit összeszerelve emelik helyükre. az új polygon-termékekből már az idén száz lakást építenek fel. növelik a lakások számát törökszentmiklóson, jászberényben és karcagon is. /mti/

-. -

bb. 18. aszfaltozott feltáró utak a göcseji erdőben

vid/fm/rj hgy

1976. január 13.

a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság saját műszaki erdészeti csoportja évenként 4-5 kilométer hosszúságú ugynevezett feltáró utat épít a szállítások megkönnyítésére. a kövesutra azért is egyre nagyobb szükség van, mert az erdei munkákban is mind több erő- és munkagépet használnak, s lassan onnan is kiszorul a ló. a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság 1976-tól tovább korszerűsíti az utépités technológiáját, önjáró aszfaltozó finischer munkába állításával sima, aszfaltozott úthálózatot alakítanak ki a göcseji erdőben. /mti/

-. -

8.17 rj

-14 -

bb 17. régi gyárban -új szakma

vid/fm/pg hgy

1976. január 13.

régi kívánsága teljesült esztergomban a komárom megyei kályhacsempegyártó és építő vállalat dolgozóinak. amikor városuk országgyűlési képviselője, gárdai zoltánné fogadónapot tartott az üzemben, gál mihályné szocialista brigádja nevében azzal a kérelemmel kereste fel: járjon közben annak érdekében, hogy a nagy szaktudást igénylő kályhacsempe-formázást és tisztítást nyilvánítsák szakmává. a képviselőnő meggyőződött a kérelem jogosságáról, ezért a munkaügyi miniszterhez fordult. a minisztérium gyorsan intézkedett. megbízottja a gyárban megállapította, hogy a dolgozók a kerámiakészítő szakma egyik részterületének megfelelő munkát látnak el. hamarosan megjött a válasz is: az ebben a szakmában dolgozók, illetve ezt a szakmát választó fiatalok a fővárosban jogosultak szakmunkástanfolyam elvégzésére és szakmunkásbizonyítványra.

a határozat jelentős a vállalat jövője szempontjából. a következő két évben ugyanis nagy mértékben fejlődik a gyár. új csempegyárat építenek, ahol a jelenlegi 700 tonnával szemben 2000 tonna csempe gyártnak évente. a 15 millió forintos beruházás eredményeként más termékek gyártását is bővítik. a vállalat évi bevétele háromszorosára emelkedik majd. az igényeknek megfelelően az esztergomi szakmunkásképző intézet tanfolyamot szervez a jelenlegi betanított munkások, valamint az utánpótlás számára. /mti/

-. -

bb 19. akadémia ifj munkások részére

vid/fm/pg hgy

1976. január 13.

a jövő munkásnemzedék művelődéséről, általános ismereteinek bővítéséről lesz szó azon az ifj munkás akadémiai fórum-sorozaton, amelyet január és június között rendeznek a zalaegerszegi ifjusági és uttörőházban. a város különböző üzemeiben és iparvállalatainál dolgozó munkásfiatalok akadémiai rendezvényei fórumjellegűek lesznek: gazdaság-politikai, politikai, képzőművészeti, irodalmi, munkásmozgalmi ismereteiket bővíthetik a fiatal munkáshallgatók. a fórum tájékoztatóin, vitáin kortárs írókkal is találkoznak a zalaegerszegi munkásfiatalok. /mti/

-. -

- 15 -

08.00/pg

8.17 rj

bb 20. sikeres keszthelyi kísérletek a kukorica tárolásra  
vid/fm/pg hgy 1976. január 13.

a keszthelyi agrártudományi egyetem termelésfejlesztési intézetében sikeres kísérleteket végeznek a kukorica tárolására. évek óta gond - különösen az iparszerű termesztésben résztvevő gazdaságokban - az őszi kukorica-betakarítás idején, hogy a nagy mennyiségű takarmány a magas nedvességtartalom miatt nem szállítható azonnal szárítóba vagy tározóba. az átmeneti tárolás idején a terményben sok kár keletkezik. a keszthelyi kutatók megfelelő tárolási technológia kidolgozására vállalkoztak. tavaly ősszel három termelőszövetkezetben - kéthelyen, sávolyon és hercegszántón - kísérleteket kezdtek a kukorica fólia alatti tárolásával. a fólia-takaró alá - az erjedés és romlás megakadályozására - széndioxidot fuvattak.

az üzemi méretű kísérletek tapasztalatai igen kedvezőek: a fólia alatt a hőmérséklet nem emelkedett 8 fok fölé, s a széndioxid minden erjedést és romlást megakadályozott a silókban. a keszthelyi kutatók javasolják a kukoricatermesztő nagyüzemi gazdaságoknak e tárolási módszer alkalmazását. /mti/

bb 21. önlító bányaheveder  
vid/fm/pg hgy

1976. január 13.

szénbányákban tűz esetén további veszélyt jelentenek a gyakran több kilométer hosszúságú, gumi szállító-hevederek gyúlékonyságukkal, esetleg égéstermékeikkel. ezért a taurus gumipari vállalat szegedi gyáregységében olyan hevederek gyártását dolgozták ki, amelyeknek textilszövetét különlegesen impregnálják, emellett olyan műkaucsuk-keverékkel vonják be, amely nehezen fog tüzet. amennyiben mégis meggyullad, akkor olyan gázt fejleszt, amely elzárja a tüzet a levegőtől, s így a heveder önmagát oltja el. a gyártáshoz szükséges műkaucsuk-alapanyagot az ndk-ból szerzik be. folyamatosan ilyen szállítószalagokkal látják el szénbányáinkat. az idén több mint százezer méter önlító hevedert készítenek a szegedi gumigyárban. /mti/

- 16-

08.11/pg

bb 22. tsz-asszonyok téli foglalkoztatása csongrádban  
vid/fm/pg hgy 1976. január 13.

csongrádban a tsz-ek nőtagjai többnyire a növénytermesztésben, a szabadföldi kertészetekben dolgoznak. ebben az ágazatban tavasztól késő őszig találnak elfoglaltságot az asszonyok. a gazdaságok igyekeznek munkaalkalmat teremteni azoknak, akik télen is keresetnek kívánnak jutni. a szeged-gyálaréti kom-szomol tsz megállapodást kötött a szegedi paprikafeldolgozó vállalattal. a gyárnak göngyöleget, paprikás-ládákat készítenek. a léceket méretre szabva kapja meg a gazdaság, amely fűtött munkahelyiséget bicsátott az asszonyok rendelkezésére. teendőjük mindössze annyi, hogy összeszögezik a ládákat. ily módon helyben jutnak jó mellékkeresetnek.

a makói kossuth tsz a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központjával állapodott meg a lányok, asszonyok téli foglalkoztatására. a makói hagymafeldolgozó telepen a fűszernövényt osztályozzák, válogatják, csomagolásra készítik elő, illetve megtisztítják s feldarabolják a szárító üzemek részére. /mti/

-.-

bb 23. törpesólymok fejér megyében  
vid/fm/pg hgy

1976. január 13.

ritka madárvendégek érkeztek fejér megye sík vidékeire: a sárréten és a mezőföldi lapos részein törpesólymok jelentek meg. a vándorsólymoknál kisebb, de lényegesen vérengzőbb ragadozók - táplálékuk: a vonuló énekesmadár - csoportok nyomában érkeztek a megyébe

az ornitológusok szerint a törpesólymok február végéig, március elejéig maradnak hazánkban. /mti/

-.-  
-17-

08.20/pg

bb 24. tanács-népfront együttműködés a józsefvárosban

t/pr/gk/hi/pg hgy

1976. január 13.

a korábbi közös munkálkodás gyümölcsöző tapasztalataira építve új együttműködési tervet fogadott el keddi, együttes ülésén a VIII. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, illetve a hazafias népfront VIII. kerületi elnöksége.

az ülésen megvonták az elmúlt négy esztendő tapasztalatait, megállapították: a közös munka eredményeképpen élénkebbé vált a dolgozók érdeklődése a közügyek iránt. hosszan lehetne sorolni az együttes várospolitikai munka szép eredményeit, azokat az akciókat, amelyek során a kerület lakói sok millió forint értékű társadalmi munkát végeztek, ezren és ezren váltak részeseivé a józsefváros gazdagításának, szépítésének. vitafórumaikon sorra napirendre tűzték a VIII. kerület lakóit leginkább érdeklő-érintő témákat, így a házkezelőség munkáját, a házfelügyelői munka korszerűsítését, a házirendet, a lakóbizottsági rendeletet s a kerületfejlesztési tervet. nagy jelentőségű volt a tanácsstagok munkájának segítése, igaz, lakóterületi tevékenységük sikerét a körzeti pártszervezetekkel való jó együttműködés is fokozta.

az ülésen elfogadták az együttműködés további irányelveit. megállapították egyebek között, hogy az állami élet továbbfejlesztéséből fakadóan növekedett a tanácsok önállósága, ugyanakkor nőtt felelősségük a lakossági igények mind jobb kielégítéséért. ezeknek a feladatoknak a tanács is csak akkor tud megfelelni, ha fokozottabban támaszkodik a kerület lakosságára, ehhez tud számottevő segítséget nyújtani a hazafias népfront. az együttműködés során különös gondot fordítanak az V. ötéves terv előkészítésére és megvalósítására.

arra törekednek, hogy a lakosság minél szélesebb rétegei ismerjék meg a kerületfejlesztési elképzeléseket, s javaslataikkal aktív közreműködésükkel minél többen járuljanak hozzá a terv minél gondosabb összeállításához, végrehajtásához. közös feladat segíteni és továbbfejleszteni a lakóterületi politikai munkát, a tanácsstagok tevékenységét, a választókkal való hatékonyabb együttműködést, nem utolsósorban a lakosság igényeinek összehangolását az állami, a társadalmi érdekekkel.  
/folyt. köv./

09.15/pg

-18-

bb 24. / /tanács-..folyt/pg

olyan fórumok szervezésére törekednek, amely alkalmasak a lakosság jobb tájékoztatására, s ezeket a fórumokat felhasználják majd a szocialista közgondolkodás általánosabbá tételére, a lakosság, illetve a tanács és a népfront együttműködésének szélesítésére, a szocialista együttélés normáinak ismertetésére, az állampolgári jogok és kötelességek érvényesítésére. a közös tevékenységet érvényesíteni akarják a szocialista demokratizmus szélesítésében, a jogpropagandában, a tömegkapcsolatok továbbfejlesztésében, a tanács- és a népfrontbizottságok munkájának összehangolásában, közösen vizsgálják meg a lakosság bejelentéseit, igényeit, javaslatait. a szocialista kultúra terjesztése, a művelődésügyi, közművelődési feladatok végzése, a kulturpolitikai nevelőmunka egyaránt jelentős feladata a tanácsnak, a népfrontnak. az együttműködést hatékonyabban kívánják tenni a közművelődési, az ifjúsági és oktatáspolitikai határozatok érvényesítésével kapcsolatos tapasztalatok hasznosításában, a szülői és az iskolai nevelőtevékenység össznagjának megvalósításában, a fiatalok pályaválasztási gondjainak megoldásában, a növekvő szabadidő kulturáltabb eltöltésének kialakításában.

tanács végrehajtó bizottsága, illetve a népfrontbizottság elnöksége úgy döntött, hogy az új együttműködési tervet elfogadja s jóváhagyás végett a kerületi tanács, illetve a kerületi népfrontbizottság elé terjeszti./mti/

bb 25. árellenőrzés az V. kerületben

t/pr/gk/hi/pg hgy

1976. január 13.

kedden ülést tartott az V. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, s egyebek között megtárgyalta az ipari és a kereskedelmi osztály beszámolóját árhatósági feladataik ellátásáról.

a belvárosban 1121 kisiparos dolgozik, számuk, szerteágazó tevékenységük miatt a rendszeres ellenőrzés meglehetősen nagy munkát ró a tanács ipari osztályára. árvizsgálati ellenőrzéseik „főszereplői”, elsősorban az árukészítő kisiparosok, ezek teszik ki az összes létszám 40-45 százalékát, több alkalmazottat foglalkoztatnak, így nagyobb jövedelemszerzésre van lehetőségük. tavaly 38 kisiparos ellen kellett szabálysértési eljárást kezdeményezniük, pedig mindössze 119 árellenőrzést tartottak. a szabálysértések alapja az árszabályi rendelkezések be nem tartása volt, nem készítettek árvetést, illetve kalkulációt új termékeikről, nem függesztették ki vállalási áraikat, nem tüntették fel az árat a kirakatba tett cikken sem. árdrágítást nem tapasztaltak, s nem találtak olyan kalkulációt sem, amelyben indokolatlan alapanyag-többletet vagy segédanyagot számoltak volna el a kisiparosok. tavaly ismét ellenőriztek néhány olyan kézi és gépi hurkoló kisiparost, akiknél 1974-ben már jártak. a visszatérő ellenőrzést szükségességét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy két kötő kisiparost azonos, visszatérő hibákért 2500 forintra, illetve 1000 forintra kellett megbüntetnie a szabálysértési hatóságnak. további két kisiparos büntetése 2500 forint, illetve 500 forint volt, ők a korábbi figyelmeztetés ellenére sem írták ki áraikat.

09.20/pg

-19-

/folyt

bb 25. /áellenőrzés...folyt./pg

a kereskedelmi osztály egyebek között arról számolt be, hogy ellenőrzéseiket követően két vendéglátóipari egységet is alacsonyabb kategóriába kellett sorolni, az astoria grill intercontinentált i. osztályról ii. osztályra, a vörösmarty cukrászdát osztályon felülről i. osztályra „léptették vissza”, a magánkereskedőket vizsgálva az volt az általános tapasztalatuk, hogy - a zöldség- és gyümölcsszakmában - megengedhetően térnek el a napi áráktól. Találtak rendellenességet a vendéglátóipar „maszekjainál”, a büféseknél, cukrászoknál sem. a kereskedelmi osztály 1975-ben 1201 ellenőrzést végzett, s ezek nyomán 71 szabálysértési eljárást kezdeményezett. a legtöbb szabálysért - évek óta változatlanul - a súlycsökkentés, illetve a többletszámolás teszi ki. ez a vendéglátóiparban főleg a rövid italok kimérésére vonatkozik, de gyakran tapasztalható - őszi, téli időszakban - a gesztenyepüré pontatlan adagolásánál is. konyhánál, éttermeknél előfordul, hogy a husadagok kisebbek az előírtnál, s volt példa kalkulációs pontatlanságra is. a bírságok összege - az elkövetés súlyától függően -300 forinttól 1000 forintig terjedt. /mti/

..-

bb 26. a portugál külügyminiszter megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét

t/bc/zsu/pg hgy

1976. január 13.

ernesto melo antunes, a portugál köztársaság külügyminisztere és kísérete kedden délelőtt a hősök terén megkoszoruzta a magyar hősök emlékművét.

a koszoruzásnál jelen volt szarka károly külügyminiszterhelyettes, kelemen lajos a fővárosi tanács elnökhelyettese, csaba ferenc, a magyar népköztársaság lisszaboni nagykövete, és farkas Mihály ezredes, a budapesti helyőrség parancsnoka. /mti/

..-

bb 27. báti bódog

gk/pg hgy

1976. január 13.

a szocialista hazáért érdemrend kitüntetésre 70 éves korában elhunyt. temetése január 16-án 15 órakor lesz a rákospalotai temetőben.

mszmp xv. kerületi bizottsága

/mti/

-20-

bb. 28. bíró józsef bomba utazott

ol/rj hgy

1976. január 13.

dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter kedden bomba utazott a magyar-nszk gazdasági, ipari, műszaki együttműködési vegyesbizottság első ülésére. az ülésen a nyugatnémet delegációt dr. hans friderichs gazdasági miniszter vezeti. /mti/

..-

bb. 29. magyar-nszk külkereskedelmi kapcsolatok alakulása

ol/rj hgy

1976. január 13.

hazánk és legnagyobb tőkés partnere, az nszk közötti külkereskedelmi forgalom az 1970-es évek elején dinamikus fejlődött. a kölcsönös szállítások értéke 1970-74 között háromszorozódott, és 2.7 milliárd dm-et ért el.

1974-től a két ország gazdasági kapcsolataiban a negatív tendenciák kerültek előtérbe. ekkor importunk - elsősorban az anyagok árának ugrásszerű növekedése miatt - 67 százalékkal bővült, amivel exportunk emelkedése a kedvezőtlen konjunktúrális helyzet következtében nem tudott lépést tartani. így kereskedelmünkben nagyarányú passzivum jött létre.

1975-ben importunk a nyersanyagárak mérséklődése miatt értékben mintegy 15 százalékkal csökkent. mivel exportunk ugyanakkor csupán az 1974-es szintet érte el, a két ország közötti külkereskedelmi forgalom - 1968-óta elsősorban - 13-15 százalékkal visszaesett.

ugyanakkor azonban kedvező változások mentek végbe hazánk nszk-ba irányuló exportjának áruszerkezetében. bár a mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek még mindig a legnagyobb súlyal szerepelnek /35 százalék/ dinamikus bővül a gépek és fogyasztási iparcikkek részaránya kivitelünkön belül.

az nszk-ból származó importunk túlnyomó többségét - 65 százalékat - a különféle anyagok /vegyi termékek, hengereit áruk, stb./ és alkatrészek teszik ki. iparunk műszaki fejlesztését nagyban elősegítik nyugatnémet gépvásárlásaink, amelyek importunk egynegyedét képviselik.

/folyt.köv./

10.05 rj

-21-

Hov 11/12

bb. 29. / magyar-nszk... 1. folyt./rj

a két ország vállalatai között jelenleg 159 kooperációs megállapodás van érvényben. az ezek alapján bonyolódó szállítások exportunk 10-12, importunk 4-5 százalékát teszik ki. különösen élénk a kooperációs tevékenység a gépipar területén, ahol ez az együttműködés elősegíti nemcsak iparunk műszaki színvonalának emelését, hanem exportunk strukturájának javítását is. /mti/

--

bb 30. halálos közlekedési balesetek

9k/pg hgy

1976. január 13.

hódmezővásárhelyen ajtai istván gusztáv 35 éves gépkocsivezető, helyi lakos a személygépkocsit nem a látási és utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette és halálra gázolta a kerékpárján haladó égető jános 56 éves sütőipari dolgozót. a személygépkocsi vezetője ellen őrizetbe vétel mellett indult eljárás.

nagykátá határában dobozi istvánné 23 éves gépiró, tápiószecsői lakos személygépkocsijával gyorhajtás közben az árokba borult, és a helyszínen meghalt. a gépkocsi utasai közül sutus jános 49 éves fuvaros, tápiószecsői lakos súlyos, és a másik utas könnyű sérülést szenvedett, kórházba szállították őket. /mti/

--

bb 31. műtrágyaszóró repülőgépek a földek felett

vid/ká/pg hgy

1976. január 13.

a tavasziasra fordult időjárást somogy mezőgazdasági üzemei is igyekeznek kihasználni. folytatják az őszi elmaradt mélyszántást, a szőlőkben gyümölcsösökben pedig megkezdődött a metszés. az őszi kalászosok fejtrágyázása szintén megkezdődött. a növényvédelmi gazdasági együttműködés három repülőgépe toponár, lábod és kéthely térségében szórja a műtrágyát. eddig mintegy tízezer hektáron végezték el ezt a munkát. /mti/

- 22 -

10.50/pg

*Lm 11.15*

bb 32. napos kacsá a somogyi háztáji gazdaságoknak

vid/ká/pg hgy

1976. január 13.

a balatoni halgazdasághoz tartozó balatonlellei halastavakon tavaly csaknem háromnegyed millió peccsenyekacsát neveltek fel és értékesítettek. az idén is igyekeznek kihasználni e jövedelmező lehetőséget. a kiváló törzsállományokból származó tojásokat február végétől előnevelőben tartják, majd onnan kerülnek a halastavakra. a kaposvári huskombinátnak 760 ezer átlag két és fél kilógramm súlyú peccsenyekacsát adnak át. a gazdaság segíti a háztáji termelőket is: az áfész-ek útján eddig 141 ezer napos és 21 ezer előnevelt peccsenyekacsa értékesítésére kötöttek megállapodást. /mti/

-- keltetik, a kis naposkacsákat három hétig

bb 33. losonczi pál fogadta ernesto melo antunest

t/bc/zsu/pg hgy

1976. január 13.

losonczipál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke kedden délelőtt az országházban fogadta ernesto melo antunest, a portugál köztársaság külügyminiszterét.

a szívélyes légkörű találkozáson jelen volt puja frigyos külügyminiszter, csaba ferenc a magyar népköztársaság lisszaboni nagykövete, valamint magalhaes cruz, a portugál külügyminisztérium politikai főigazgatója, és lopes vieira, a portugál köztársaság budapesti nagykövete. /mti/

--

bb 34. megnyílt a füred bisztró

t/kf/zsu/pg hgy

1976. január 13.

a xiv. kerületi füredi utcai lakótelep újabb, csertő parki bevásárló központjában elkészült az első vendéglátóhely is. a tanácsi beruházással épült korszerű, 600 négyzetméter alapterületű üzletet a pestvidéki vendéglátó vállalat rendezte be 2 millió forintos költséggel.

a ii. osztályu füred bisztró hagyományos felszolgálással működő éttermi részében egyszerre 120-an ülhetnek asztalhoz, akár csak a hozzá tartozó zenés presszóban. a jól felszerelt, gépesített konyha - amelyben reggelit, ebédet, vacsorát készítenek - napi több mint ezer adag étel főzésére alkalmas. az ebéd és a vacsora engedményes áron haza is vihető.

a füred bisztrót kedden adták át rendeltetésének. /mti/

- 23 -

11.15/pg

*Lm 11.30*

bb 35. tisztítják, szállítják a tavaszi vetőmagvakat nyugat-dunántulon

vid/ká/pg hgy

1976. január 13.

befejezéshez közeledik a tavaszi vetőmagvak tisztítása, csomagolása a vetőmagtermeltető és értékesítő vállalat nyugat-magyarországi központjában, szombathelyen. jelenleg mintegy 460 vagon különböző vetőmagot tárolnak, s a napokban megkezdik a szállítást a termelő üzemekbe. a vállalat az idén is jó minőségű és megfelelő szaporítási fokú vetőmagot ad az igénylőknek.

a nyugat-magyarországon az éghajlati adottságoknak megfelelően a korai, középkorai érésű kukorica fajtákat részesítik előnyben. az idén előnyösen alakulhat e fajták aránya. 1974-ben a vetésterületnek csak 48 százalékára jutott korai és középkorai fajta, most pedig több mint hetven százalékára.

az idén jó vetőmag ellátásra számíthatnak a munkás-kertszövetkezetek, aháztáji és kiskerttulajdonosok is. a különböző kerti magvakkal 1 700 000 tasakot töltöttek meg, s ennek jó részét már eljuttatták az üzletekbe. /mti/

bb 36. 35 millió négyzetméter műbőr a győri graboplast-ból

vid/ká/pg hgy

1976. január 13.

35 millió négyzetméter műbőrt állít elő az idén a győri graboplast pamutszövő- és műbőrgyár. a széleskörű piackutatást követően ebből a mennyiségből 14 millió négyzetmétert exportálnak.

az ideai tervek végrehajtása érdekében 60 millió forint értékben új gépekkel, berendezésekkel szerelik fel a sátorkonfekció üzemrészt. /mti/

--  
-24 -

11.30/pg

o 8/1 12.30  
Hy

bb 37. a bkv felhívja a lakosság figyelmét

gk/zs/pg hgy

1976. január 13.

hogy a tököl-ráckeve közötti hév vasutvonal felsővezetékét január 15-től villamos feszültség alá helyezi. ezért a villamosvezetékek megközelítése és érintése életveszélyes. /mti/

bb 38. időjárásjelentés

pg

1976. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti január 13-én, kedden 13.00 órakor

változékony, de még enyhe idő.

a london-prága-odessza vonaltól északra az atlanti-óceán térségéből nagy sebességgel mérsékelt égövi ciklonok haladnak nyugatról kelet felé. hatásukra erőteljes észak-nyugati áramlás alakult ki, amelyben egymást követik az enyhe és hidegebb lég-hullámok. ezeken a területeken változékony, szeles, helyenként viharos, sokfelé csapadékos az időjárás. csendes, száraz időt csak délnyugat-európában találunk. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárása változékony, de még enyhe marad.

hazánkban hétfőn változóan felhős, szeles, de igen enyhe idő volt. általában 2, 6 órán át sütött a nap. szorványosan fordult elő eső, zápor. a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem haladta meg az 1 mm-t. a hőmérséklet napközben az északi országrészben 5, 9 máshol 10, 16 fokig emelkedett. az éjszaka is enyhe maradt, általában csak plusz 4, plusz 7 fokig hűlt le a levegő, csupán délnyugaton volt 0 fok körüli hőmérséklet. ma délelőtti tuinyomóan felhős, szeles enyhe idő volt. egy-két helyről kisebb esőt, záport jelentettek. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 5, 12 fok között váltakozott.

budapesten hétfőn a napi középhőmérséklet 9, 2 fok volt, a százéves átlagnál 10,7 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 10 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 758 mm, gyengén süllyed.

várható időjárás szerda estig:

felhőátvonulások, átfutó esőkkel, záporral, az élénk többfelé erős nyugati, északnyugati szél szerdára mérséklődik. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: mínusz 1, plusz 4 fok között.

legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: általában 5 fok körül, délen helyenként 10 fok közelében.

a duna vízállása budapestnél 267 cm, vízhozam: 3,6 fok.

12.30/pg

8/1 12.50  
Hy

--  
-25--

bb. 40. elhunyt majláth julia

k/me/gk/rj zs hgy

1976. január 13.

meghalt majláth julia zeneszerző . az elhunytat a magyar zeneművészek szövetsége és a magyar népköztársaság művészeti alapja saját halottjának tekinti. temetése január 19-én 14 órakor lesz a rákoskeresztúri új köztemető halottsházából. /mti/

--

bb. 41. a bkv értesíti az utazóközönséget,

gk/rj zs -cz

1976. január 13.

hogy a budaörsi ut-alkotás utca-hegyalja ut csomópont építési munkái miatt január 14-én üzemkezdettől a 40-es, a 40/a és 140-es autóbusszjáratok kocsijai budaörs felé a villányi ut-dávid ferenc utca-bocskai ut-nagyszőlős utca-ajnácskő utca - budaörsi ut, majd tovább az eredeti útvonalon közlekednek. új megálló a dávid ferenc utcában a bocskai utnál, az antal jános utca és ajnácskő utcánál lesz. /mti/

--

bb. 42. megkezdődött a szőlő metszése tokaj-hegyalján

vid/kz/rj -cz

1976. január 13.

az évszakhoz képest enyhe, tavaszi időjárást kihasználva kedden megkezdtek a szőlő metszését a tokaj-hegyaljai borvidéken. az idén több mint hatezer hektáron kell elvégezni ezt a munkát, és így különösen előnyös, hogy már most hozzáfoghattak. a több évtizedes tapasztalat tokaj-hegyalján, hogy a metszésnek fontos szerepe van a termés mennyiségének alakulásában is. ezért jól képzett, tapasztalt „metsző-emberek”, rügyvizsgálat alapján végzik. a korábbi hetek hideg, fagyos időjárása következtében fagykárt eddig nem tapasztaltak a hegyaljai ültetvényekben. a vesszők erőteljesen fejlettek, jól beértek. /mti/

--

12.55 rj

- 26 -

*h<sub>3</sub> 13-*

bb. 43. veszélyes helyzet teremtése súlyosbító körülmény

vid/kz/rj -cz

1976. január 13.

baltz istván 21 éves bokodi segéd munkás ellen közlekedési szabálysértés miatt már eljárást indítottak, majd súlyos közlekedési büntetés miatt 8 hónapi szabadságvesztésre ítélték. a büntetés végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették. még nem telt le a próbaidő, amikor ismét bűncselekményt követett el a fiatalember. bakonysárkányon motorkerékpározott, s a pótülésein utast is vitt. megelőzött egy kerékpározó lányt, aki szintén utast szállított járművén. előzés után baltz biztatására utasa elkapta a mögöttük haladó kerékpár kormányát, s lányok tiltakozása ellenére maguk után húzták őket. amikor észrevették, hogy egy autóbussz közeledik mögöttük, váratlanul elengedték a kerékpár kormányát, ennek következtében az felborult, s az egyik lány könnyebb sérüléseket szenvedett.

az esztergomi megyei bíróság az ítélelhozatalakor súlyosbító körülményként értékelte, hogy a két fiatalember veszélyes helyzetet teremtett a közúton, s a baleset szerencsétlenebbül is végződhetett volna. közúti közlekedés biztonsága elleni büntetés miatt baltz istvánt 10 hónapi szabadságvesztésre ítélték, s elrendelték a próbaidőre felfüggesztett 8 hónapi szabadságvesztés végrehajtását is. a motorkerékpár fiatalember pótutatását 4 hónapi szabadságvesztésre ítélték, büntetésének végrehajtását 3 évi próbaidőre felfüggesztették. az ítélet jogerős. /mti/

--

bb 39. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke január 13-án 13 óráig:

se/pg

1976. január 13.

1. műszerexport
  2. kresz-vizsgák
  3. olajkályhaforgalmazás
  4. bemutató
  5. tavasbarlang
  6. nemzetiségi múzeumok
  7. napközi idősöknek
  8. a halpusztulás oka
  9. ibolya
  10. móra-versek
- /folyt. köv./

12.00/pg

-27-

*h<sub>3</sub> 13-15*

bb 39. / a belföldi ...folyt/pg

11. b-12 gyártás
  12. kísérletek a répa cukortartalom fokozására
  13. bélyegek
  14. tejipar
  15. szolnok megyei építkezések
  16. komárom megye mezőgazdasága
  17. régi gyárban - új szakma
  18. utépités göcsejben
  19. akadémia ifjúságának
  20. kísérletek a kukorica tárolására
  21. önkéntes bányafejlesztés
  22. tsz-asszonyok téli foglalkoztatása
  23. törpeselymek
  24. a VIII. kerületi tanács vb ülése
  25. árellenőrzés az V. kerületben
  26. koszoruzás
  27. elhunyt báti bódog
  28. bíró bomba utazott
  29. magyar-nszk kereskedelmi kapcsolatok
  30. balesetek
  31. repülőgépes műtrágyázás
  32. napos kacsa
  33. antunes losonczinál
  34. füred bisztró
  35. vetőmagvak
  36. műbőr
  37. bkv közlemény
  38. időjárás
  39. hírjegyzék
- /mti/

-.-  
-28-

13.05/pg

*13.15*  
*Am*

bb 44. csak jó képzett traktorosok üljenek a nagyértékű gépekre - sajtótájékoztató a csongrád megyei agroker vállalatnál

vid/kz;pg -cz

1976. január 13.

a csongrád megyei agroker vállalat vezetői kedden sajtótájékoztatót tartottak szegeden. beszámoltak arról, hogy csaknem 50 százalékkal emelkedett a vállalat forgalma a negyedik ötéves tervben, a megelőző időszakhoz képest. öt év alatt több mint 2000 traktort és mintegy 500 kombájnt értékesítettek többek között. a mezőgazdasági munkák mechanizálása terén nagy lépéssel haladtak előre a gazdaságok. a vállalat vezetői a tavaszi munkák elmondották, hogy a termelési rendszerekben alkalmazott tőkés piacról beszerzett gépek kezelését a gazdaságok mindenütt a legrátermettebb traktorosokra bizzák. külön tanfolyamon képezik ki őket. ezt a gyakorlatot most már szélesebb körben kellene érvényesíteni. a szovjetunióból, a német demokratikus köztársaságból és a csehszlovákiából vásárolt, magas fokú műszerezett traktorok és kombájnok kezelése is különleges szakmai képzettséget igényel.

a csongrád megyei agroker vállalat kellően felkészült a tavaszi idényre. az őszi kalászosok műtrágyázásához szükséges hatóanyag túlnyomó részét megkapták a gazdaságok, ami a korábbi években ilyen arányban még nem fordult elő. a vállalat és partnerei jó kapcsolatát bizonyítja az is, hogy a gazdaságok már a kombájnok alkatrészeinek zömét beszerezték. az előrelátó tsz-ek még a tavaszi nagy munkacsúcstól igyekeznek rendbehozni, kijavítani a kalászosokat betakarító berendezéseiket is./mti/

-.-

bb. 45. a közlekedésről tárgyalt a hajdu-bihar megyei tanács vb

vid/kz/rj -cz

1976. január 13.

az autóbusszközlekedés helyzetéről, fejlesztéséről tárgyalt kedden debrecenben megtartott ülésén a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottsága. mint hangzott az örvenydetes, hogy a negyedik ötéves tervben a megye valamennyi községét bekapcsolták a rendszeres autóbusszközlekedésbe, debrecenben a megszűnt négy villamos vonal helyén autóbusszjáratokat indítottak. a hálózati sűrűség növelésével, az autóbusszvonalak célirányosabb vezetésével jelentősen csökkentették az utazási időt, 1970-ben a járatoknak még csak a tizenhét százaléka közlekedett tíz percen belül, most pedig már csaknem a háromnegyede. debrecenben az ugynevezett külső körutak építésével, a nagyállomás melletti felüljáró elkészítésével is a közlekedés gyorsítását szolgálta.

nagy feladat hárul a vállalatokra ebben az ötéves tervben is. debrecenben tovább nő a lakosság száma. a fejlesztési tervek szerint 1980-ban csak ebben a városban hatvanhat millió utast kell szállítani autóbusszal. /mti/

-.-

13.20 rj

- 29 -

*13.30*

bb. 46. új könyvtár előszálláson

1976. január 13.

vid/kz/rj -cz

fejér megye hosszútávú könyvtárfejlesztési programjának keretében újabb könyvtárat adtak át az olvasóknak előszálláson. a korszerű, szabadpolcos létesítményben tízezer kötet várja a község lakóit. az előszállásiak új könyvtárának az építése egy millió forintba került. /mti/

--

bb. 47. erősödnek szolnok testvérvárosi kapcsolatai észt, bolgár és finn városokkal

1976. január 13.

vid/kz/rj -cz

szolnok megye és szolnok városa az elmúlt évben tovább erősítette a barátság szálait észt, bolgár és finn testvérvárossal, illetve testvérterületével, különösen intenzív a kapcsolat az észt fővárossal, tallinnal, amellyel több mint tíz évvel ezelőtt írták alá az együttműködési megállapodást. az év folyamán több ízben fogadták küldöttséget a balti tengerparti ország, „szívéből,, észt tudósok tartottak előadót körutat a megyében. egy öttagú delegáció a megye kereskedelmét, iparát és szolgáltatási tevékenységét tanulmányozta. vendégül látták és termékeny eszmecsere folytattak az észt komszomol küldöttségével. tallinnról neveztek el szolnok új, modern filmszínházát és ezt a nevet vette fel a felújított, volt nemzeti kávéház is. az idén tallinni képzőművészek kiállítására, tárlatára került sor szolnokon. a damjanich jános múzeum továbbfolytatta az észtországot és tallinnt bemutató, irodalmi értékű kiadványainak feldolgozását.

szolnokról is több ízben járt hivatalos küldöttség, illetve turistacsoport tallinnban. bemutatkoztak a városban a megye képzőművészei is. tavaly írták alá szolnokon a bulgáriai kjusztendil és szolnok megye közötti, két évre szóló együttműködési megállapodást. a program szerint bulgáriában magyar heteket, szolnokon pedig bolgár heteket rendeznek, megkezdik a küldöttségek tapasztalatszerését és az uttorók csereünnepét. a múlt évben harminc tagú, jórészt tanácsai dolgozókból álló megyei delegáció ismerkedett kjusztendil szocialista építők munkájával.

szolnok 900 éves jubileuma alkalmából fogadta a tiszaparti megyeszékhely finn testvérvárosa, rihiimäki küldöttségét is, amely tovább erősítette a barátság szálait. finnország nemzeti ünnepéről baráti találkozón emlékeztek meg szolnokon a magyar-finn baráti társaság tagjai. /mti/

--

13.30 rj

- 30 -

*Lm 13.50*

bb 48. régi gyár új termék - kereskedelmi berendezések gyártását kezdték meg tatabányán

vid/kz/pg -cz

1976. január 13.

új típusú a kereskedelmi, vendéglátói dolgozók munkáját könnyítő berendezések gyártását kezdték meg tatabányán, az egykori fémipari vállalatnál. a korábban tanácsai üzemet a belkereskedelmi minisztérium felügyelete alá tartozó kereskedelmi berendezéseket és gépeket gyártó budapesti vállalat vette át, s ennek egyik gyáraként kezdte meg működését. a szervezeti változást az ette szükségessé, hogy a fémipari vállalat jelentősen növelje termelését, fokozatosan eltért a tanácsai feladatoktól, kinőtte a kis tanácsai vállalatok kereteit, s eredeti programjától eltérően már nem végzett lakossági szolgáltatást sem.

a minisztériumi irányítás alá kerül gyár 800 dolgozója a korábbinál lényegesen jobb feltételek közé került, mert az „anyavállalatnál,, magasabb az átlagbérszínvonal, s így tatabánya alkalmazottainak jövedelme is emelkedik. az új körülmények között régi termékeik készítését egyelőre még nem szüntetik be, s fokozatosan állnak át a kereskedelmi gépi berendezések, felszerelések gyártására. elsőként nagy teljesítményű hus és csontfűrészelő gépeket készítenek, majd tüzhelyek, szervizkocsik, 200-300 literes főzőüstök gyártását kezdik meg. /mti/

--

bb 49. a portugál külügyminiszter látogatása az ikarus gyárban

t/bc/tr/zs/pg -cz

1976. január 13.

ernesto melo antunes, a portugál köztársaság külügyminisztere és kísérete kedden ellátogatott az ikarus karosszéria és járműgyárba. a portugál vendégeket a látogatásra elkísérte puja frigyes külügyminiszter és csaba ferenc, a magyar népköztársaság lisszaboni nagykövete.

a vendégeket dr. betlej sándor kohó- és gépipari miniszter-helyettes, toldi józsef vezérigazgató, valamint a gyár igazgatói fogadták. a gyár történetéről, munkájáról, terveiről tartott vezérigazgatói tájékoztatás után a portugál külügyminiszter érdeklődött a termelés szervezéséről, az alkalmazott technológiáról, a termelékenység alakulásáról, majd a vendéglátók társaságában megtekintett több üzemegységet, az elkészült különféle autóbussz-típusokat.

ernesto melo antunes elismeréssel szólt a gyár jól szervezett munkájáról, termelésének magas színvonaláról és további sikereket kívánt dolgozóinak. /mti/

-31-

14.00/pg

*Lm 14.25*

bb 50. uj, ezer vagonos hűtőtárolóval bővül a miskolci hűtőház  
vid/kz/gné/pg -cz 1976. január 13.

nemcsak a hazai, de az exportigények is megnöttek a miskolci hűtőház mirelit üzemében készített zöldség-gyümölcs-és hasáburgonya iránt. a négyszázhetven vagon kapacitású hűtőház már nem tudja kielégíteni az igényeket, s ezért a következő években tovább növeli a termelését. ennek elhelyezésére új, ezer vagonos tároló építését kezdték meg. az új, mintegy két-ezer négyzetméter alapterületű hűtőház a meglévő üzem szomszédságában helyezkedik el, s a kialakítása félmilliárd forintba kerül. a viszonylag alacsony beruházási költségnek az a magyarázata, hogy a régi hűtőház meglévő berendezései, köztük a kazánház és a gépház egyszerű bővítéssel felhasználható az új kihasználásához. nincs szükség új közművesítésre sem.

az új hűtő-tároló a tervek szerint 1978-ban készül el./mti/  
-.-

vbb 51. a magyar szocialista munkáspárt

gg/zs/pg -öz 1976. január 13.

központi bizottságának meghívására január 12-13 között látogatást tett budapesten jordan golemanov, a bolgár kommunista párt kb külügyi osztályának helyettes vezetője, aki az mszmp kb külügyi osztályán megbeszéléseket folytatott a két testvérpárt további együttműködéséről. a vendéget fogadta győri imre, a központi bizottság titkára. a megbeszélésen jelen volt vladimir videnov, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete. /mti/  
-.-

bb 52. kedden ülést tartott

k/pr/zsu/zs/pg -cz 1976. január 13.

a kisz kb középiskolai és szakmunkástanuló tanácsa. az ifjúsági vezetők a szakmunkástanulók kisz-szervezeteinek tevékenységét elemezték, s határozati javaslatban körvonalazták azokat a teendőket, amelyekkel a kisz hatékonyabban segítheti a jövő munkásnemzedékét, a szakmunkástanulók oktatását, nevelését. /mti/  
-.-  
-32-

14.10/pg

Am 14-30

bb. 55. csepeli gyár épül kaposvárott

t/sz/gk/rj ie -cz 1976. január 13.

kaposvárott épül fel a csepel művek egyedi gépgyárának első vidéki üzeme. erről kedden írt alá szerződést a csepel vas- és fémművek vezérigazgatósága a somogy megyei tanács képviselőivel.

a beruházási munkák 1977-ben kezdődnek meg a kaposvári mezőgép vállalat volt telephelyén. az új létesítménybe a csepel-művek szállítja a berendezéseket, gépsorokat, részben saját gépgyárából, részben pedig importból. a gyár felépülte után a legkorszerűbb körülmények között mintegy ezer dolgozót foglalkoztat majd. a termelés fokozatos felfutása után 1980-ban évi 400 millió forint értékben állítanak elő kaposvárott elsősorban csőgyári berendezéseket, például egyengető- és húzógépeket, s ezek egy részét exportálják majd. a technológiai folyamatokat jórészt automatizálják.

a korszerű gyárhoz minden igényt kielégítő szociális létesítményeket, így étkezőt, fürdőt és öltözőt is építenek.

a csepel művek az elmúlt években már más vidéki városokban is létesített gyárakat, a fémművek például mórton, a kerékpárgyárnak sárospatakon, a szerszámgyárnak pedig nyirbátorban működik üzeme. /mti/  
-.-

bb. 58. felhasználható 18 órától!  
-----

jedlik ányos kiállítás kecskeméten

vid/rj kz -cz 1976. január 13.

érdekes kiállítás nyílt kecskeméten, a megyei művelődési központban. az országos műszaki múzeum anyagából rendezett tárlat a 19. század egyik legnagyobb kísérletezőjének, jedlik ányosnak az életét, munkásságát szemlélteti. láthatók a tudós találmányai, gépei, eszközei, személyes tárgyai, s ezeket korabeli dokumentumok, fotók egészítik ki. a kedden megnyílt jedlik-kiállítás február 10-ig tekinthető meg. /mti/  
-.-

1425 rj

-33 -

Am 14-40

vbb. 53. ghislaine thesmar és michael denard,

tr/rj zs -cz

1976. január 13.

a párizsi nagyopera vezető táncosai budapestre érkeztek. január 15-én, csütörtökön a giselle főszerepeiben, 17-én, szombaton pedig koncertműsor keretében lépnek fel az operaházban. /mti/

--

bb. 54. nyolcvan éve alakult meg az ország első tejszövetkezete - tejtermelési verseny baranyában

vid/kz/rj -cz

1976. január 13.

a baranya megyei máriakémeden tejtermelési tanácskozást tartottak kedden, abból az alkalomból, hogy nyolcvan évvel ezelőtt ebben a faluban alakult meg az ország első tejszövetkezete. az évfordulóról dr. kecskés sándor, a magyar agrártudományi egyesület állattenyésztési társaságának titkára emlékezett meg. a kis baranyai faluban a múlt század végén napi ezer liter tej gyűlt össze, s ennek nagybani feldolgozását és értékesítését csak szövetkezeti alapon tudták megoldani a gazdák. vaját köpültek és sajtot gyártottak, amit - mohácson keresztül - hajó vitt budapestre. máriakémeden még ma is él néhány olyan idős ember, aki tagja volt a nagymultu szövetkezetnek és ma is áll az az épület, amely a szövetkezet tejbegyűjtője volt /ma is ezt a célt szolgálja/.

a tejszövetkezet évfordulója és a szakmai tanácskozás alkalmából hirdették meg az illetékes szervek baranya nagyüzemi és háztáji gazdaságai számára az országos, illetve megyei tejtermelési versenyt. a tanácskozáson részt vett mezőgazdasági üzemek képviselői mindjárt a helyszínen benyújtották csatlakozásukat a versenyhez.

baranya jellegzetesen tehéntartó megye, nagy hagyománya van a tejtermelésnek és a termelési versenyeknek. a szarvasmarhaprogram eredményeként itt épült fel országosan a legtöbb zárt rendszerű, szakosított tehenészeti telep: számszerűen harminc, s ezekben csaknem 12 ezer állatnak van helye. elsősorban a nagyüzemi szarvasmarhatenyésztés fejlődésének köszönhető, hogy a most lezárult negyedik ötéves terv időszakában husz százalékkal több tejet vásároltak fel baranyában, mint az előző öt év alatt. a cél az - ezt segíti elő a most megindított tejtermelési verseny is - hogy 1980-ig háromezer literre növeljék az egy tehenre jutó éves tejhozamot. ezt a törekvést szolgálja a most végbemenő szakosodás és fajtaváltás a baranyai gazdaságokban. /mti/

14.15 rj

--  
-34-

bb 57. a nemzetiségek helyzetéről tárgyalt a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid/kz/pg -cz

1976. január 13.

a békés megyei tanács végrehajtó bizottsága keddi ülésén egyebek között megvitatta a megyében élő nemzetiségek helyzetét. az erről szóló jelentés számot adott arról is, hogy a megye nemzetiségi lakossága az összlakosságnak mintegy 15 százaléka. a megye 23 nemzetiségi nyelvet oktató iskolájában 144 tanuló csoportban megközelítőleg háromezren tanulnak. az elmúlt öt év alatt mintegy 1400-al növekedett a tanulók száma.

békéscsabán szlovák, gyulai román nyelvű gimnáziumi osztály működik. a továbbtanulók száma viszont elmarad a lehetőségtől. egyebek között ez is oka, hogy a nemzetiségi nyelvű óvodákban kevés a képzett óvónő. megyében a nemzetiségi együttesek mellett kilenc öntevékeny felnőtt művészeti csoport is működik, amely népszerűsíti a nemzetiségek folklórját.

a megye könyvtári hálózatában jelentős helyet foglal el a békéscsabai, illetve a gyulai szlovák és román nemzetiségi bázis könyvtár. e két könyvtárban és a hozzá kapcsolódó fiókökönyvtárban összesen 11 ezer szlovák és román nyelvű könyv áll a nemzetiségiek rendelkezésére. a nemzetiségi népi kultúra és hagyományok ápolásának érdekében az utóbbi öt évben három szlovák tájházat hoztak létre, s most van kialakulóban a román tájház. /mti/

--

-35-

14.15/pg

1450

14-35

bb 56. a mezőgazdasági szakszervezetek helyzetéről tárgyalt a szabócs-szatmár megyei tanács vb

vid/kz/pg -cz

1976. január 13.

a mezőgazdasági szakszervezetek helyzetéről tárgyalt keddi ülésén a szabócs-szatmár megyei tanács végrehajtó bizottsága. a megyében egészen az utóbbi időkig több mint 30 ezer hektáron még mezőgazdasági szakszervezetek működtek. a szakszervezeti formáknak csak egyes elemeit alkalmazó szakszervezetekben jórészt hagyományos módszerekkel gazdálkodtak, a termelés gépesítése a megyei átlagnak a 20 százalékát sem érte el. így a termelésük lassan fejlődött, a tagok elöregedtek, az ott élő fiatalok közül pedig nem, vagy csak nagyon kevesen választották ezt az életformát. ezért előbb a megyei pártbizottság, majd a megyei tanács foglalkozott a szakszervezetek helyzetével és a központi szervek támogatását is kérték fejlesztésük elősegítésére. a helyi intézkedések és központi támogatás hatására a szakszervezetek egy részében máris kedvező változások történtek. több szakszervezet tagsága csatlakozott a helyi mezőgazdasági termelőszervezethez. a bökönyi szakszervezet mezőgazdasági szervezetté alakult át. ez év januárjától ujfehértó három szakszervezetéből egy hatezer hektáros mezőgazdasági szakszervezet lett. az elmúlt két évben hat mezőgazdasági szakszervezet és két termelőszervezet 44 millió támogatást kapott a nagyüzemi gazdálkodáshoz szükséges gépek beszerzésére. a megyei szervek a továbbiakban megkülönböztetett módon segítik a közös gazdálkodás útjára lépett szakszervezetek tevékenységét, megerősödését, ugyanakkor fontos feladatnak tekintik a még meglévő mezőgazdasági szakszervezetek támogatását, mert - kedvezőtlen termőhelyi adottságaik ellenére - jelentős szerepet töltenek be a népgazdaságilag fontos növények termelésében. /mti/

--

-36-

1500

bb.59. nemeslaki tivadar szófiába utazott

k sz/gg/ie/fé -cz

1976. január 13.

nemeslaki tivadar kohó- és gépipari miniszter kedden szófiába utazott. tárgyalásokat folytat a két ország közötti kohászati, gépipari, elektronikai és elektrotechnikai együttműködés bővítésének lehetőségeiről a munkamegosztás kiszélesítéséről. /mti/

--

bb.60. ,, asszonyportrék,,

gk/zs/fé -cz

1976. január 13.

cimmel hévizi piroska festőművész mutatja be január 13. és 27. között a nők nemzetközi éve alkalmából készült grafikáit a fővárosi művelődési házban. kiállítás esti béla a magyar munkásmozgalmi múzeum főigazgatója nyitotta meg. /mti/

bb.61. tudományos vizsgálódás a magyar filmekről és a közönségről - több mint másfélszáz szemlelendég pecsett

fé -cz

1976. január 13.

pecs belvárosát valósággal megszállták a filmes szakemberek, kritikusok, esztéták, művészek. a szombat óta zajló viii. magyar játékfilmszemle félidejéig több mint másfélszáz hazai és külföldi vendég érkezett a mecsekaljai város e kiemelt kulturális eseményére. ott vannak a szemlefilm bemutatóin, a vitákon, keresik a találkozást a közönséggel.

kedden a fegyveres erők klubjának nagytermében két szakmai vitát is rendeztek, igen nagy érdeklődés mellett. délelőtt ,, a magyar film és közönsége,, volt a téma, dr. szecske tamásnak, a mrt tömegkommunikációs kutató központ igazgatójának előadása alapján. szociológiai felmérés, tudományos vizsgálódás tapasztalatai ismertette, aminek hasznát vehetik a filmet gyártók és forgalmazók. délután a magyar filmek forgalmazásának gyakorlatáról folyt tanácskozás. ebben a témában dr. gombár józsef, a mokaép igazgatója tartott vitaindító előadást.

/folyt.köv./  
15.40/fé

-37-

1620

bb.61./ tudományos...folyt/fé

erre a napra is jutott ősbemutató. révész györgy: két pont között.... című alkotását először látta a közönség.

ezuttal is népszerű rendezvénye a szemlének a közönség-művész találkozó. kedden hármat is tartottak, az ifjúság házában, a fegyveres erők képviselői részére és a mecseki szénbányáknál, ahol az örökbefogadás, a kopjások illetve az idők kezdetén című filmek alkotói találkoztak a témákhoz kötődő, ahhoz közelálló nézőkkel./mti/

--

bb.62. károkat okozott a szélvihar a mátrában

vid-/fé -cz

1976.január 13.

a mátrában és környékén kedden jelentős károkat okozott a viharos erejű szél, amelynek sebessége óránként elérte a 90 kilométert is.

visontán a thorez-bányaüzemben kedden reggel csaknem teljesen leállt a termelés és a nap nagyobb részében a hatalmas kiterjedésű mammutgépek megvédésén dolgoztak a bányászok. a külfejtéses bányában üzemelő gépirásokat ugyanis az erős széllokécek felborulással veszélyeztetik, amelynek beláthatatlan súlyos következményei lehetnének. éppen ezért ezek a gépek már 70 kilométeres óránkénti szélsébségnél automatikusan kikapcsolnak. egyidejűleg szükség volt arra, hogy a meddő eltakarításon dolgozó gépláncokat a szél sebességének irányába úgy állítsák, hogy azok állóhelyzetben biztonságosan ellenálljanak a viharos erejű szélnek. a gépekben így semmiféle kár nem keletkezett, de a marótárcsás földkotrógépek kényszerpihenője miatt mintegy 40 ezer köbméter föld megmozgatásával maradtak adósak ezen a napon. a széntermelő gépek is csökkentett terheléssel dolgozhattak, az időjárás szeszélyei miatt, így a thorez-bányaüzem a délelőtti műszakban mintegy ötezer tonna szénmel kevesebbet termelt a tervezettnél./mti/

--

15.45/fé

-38-

16<sup>50</sup>

bb 63. lázár györgy fogadta a jamaicai külügyminisztert

i sb/s gi ie la

1976. január 13.

dudley thompson jamaicai külügyminiszter kedden délelőtt a hősök terén megkoszorúzta a hősök emlékművét.

a karib-tengeri szigetország külügyminiszterét kedden hivatalában fogadta lázár györgy, a minisztertanács elnöke. jelen volt dr. simon pál nehézipari miniszter és marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár. dr. romány pát mezőgazdasági- és élelmezésügyi miniszter, valamint dr. simon pál nehézipari miniszter megbeszéléseket folytatott dudley thompsonnal. a szívélyes hangu tárgyalásokon a két ország közötti kapcsolatok fejlesztésének lehetőségeiről folytattak eszmecserét.

innen felhasználható 19 órától!! a nap folyamán

dudley thompson este megtekintette az állami népi együttes műsorát. /mti/

--

bb 64. befejeződtek a magyar-szovjet vegyipari tárgyalások

sb/zsu gi ie la

1976. január 13.

budapesten befejeződött a magyar-szovjet vegyipari gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési állandó munkabizottság 10. ülése. a magyar delegációt zseggellér istván nehézipari miniszterhelyettes, a szovjet delegációt v. v. lisztov, vegyipari miniszterhelyettes vezette.

a tárgyalásokon áttekintették az olefin-egyezmény szerinti szállítási kötelezettségekhez kapcsolódó műszaki-gazdasági kérdéseket és intézkedéseket hoztak a tervezett magyar-szovjet agrokémiai egyezmény előkészítésének meggyorsítására. foglalkoztak a két ország vegyipara közötti termelési-műszaki távlati együttműködés bővítésének kérdéseivel.

a szovjet vegyipari miniszterhelyettes elutazott budapestről. /mti/

--

17.25/gi

- 39 -

1730

bb 65. megnyilt a ii. budapesti helytörténeti konferencia

t me/gk gi hi la

1976. január 13.

uj szakasz előtt áll a fővárosi helytörténeti mozgalom. kibontakozásának másfél évtizede során kialakultak a mozgalom szervezeti keretei. jelenleg azt kell megvizsgálni: miként növelhetik társadalmi bázisukat - főleg a munkások, ifjak köréből -, hogyan szervezzék meg a gyorsan fejlődő főváros történelmi emlékeinek eredményesebb feltárását és megőrzését. ezekkel a gondolatokkal nyitották meg kedden a hazafias népfront budapesti bizottságának székházában a ii. budapesti helytörténeti konferenciát. farkasinszky lajos, a fővárosi tanács elnökhelyettese megnyitójában hangsúlyozta: a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának a helytörténeti mozgalom fejlesztésére vonatkozó korábbi utmutatásai, a négy évvel ezelőtt megtartott I. budapesti helytörténeti konferencia ajánlásai nagyrészt megvalósultak. ez sok tekintetben annak tulajdonítható, hogy szoros kapcsolat alakult ki a helytörténeti mozgalmat ösztönző koordináló tanácsok, a hazafias népfront, a tömegszervezetek, valamint a helytörténet hivatásos és amatőr kutatói között. a jövőbeni feladatokról szólva kiemelte: elengedhetetlen a munkások és ifjak fokozottabb bevonása budapest történetének, munkásmozgalmi multjának, egykori életének megismerésébe.

a fővárostörténet-kutatás - mint a beszámolókból kitűnt - korábban kevesek hobbyja volt, ma már tömegek szenvedélye. fiatalok és idősek, különböző foglalkozású emberek szakértők irányításával keresik, gyűjtik budapest multjának emlékeit, fejlődéstörténetének dokumentumait. több kerületben muzeumi rangú, az országos muzeumi hálózatba besorolt gyűjteményt hoztak létre. közreműködésükkel jelent meg az utóbbi években rákospalota, pestujhely, pesterzsébet, soroksár, a xvi., xvii. kerület monográfiája. az amatőr helytörténeti kutatómunka eredménye a viii., a xvii. és a xxi. kerületi helytörténeti füzetsorozat is. öntevékenységük - a hazafias népfront, a tanács, a szakszervezet, a kisz, az uttörőszövetség, a művelődési házak, a könyvtárak keretében - jól szolgálja a közművelődést, a szocialista hazafiságra, közéleti tevékenységre nevelést.

a hazafias népfront budapesti helytörténeti bizottsága informatív tevékenységgel segíti a mozgalom folytonosságát. az amatőrök módszertani irányítását a fővárosi levéltár, a budapesti történeti muzeum, a fővárosi szabó ervin könyvtár biztosítja. értékes szakmai támogatást nyújt a fővárosi művelődési ház, ahol megszervezték a népszerű helytörténeti klubot, lehetőség nyílik a kerületi helytörténeti körök bemutatkozására, tapasztalatcseréjére.

/folyt. köv./  
16.55/gi

- 40 -

1785

bb 65. /megnyilt a ii. .... 1. folyt./gi

a háromnapos tanácskozáson megvitatják a helytörténeti mozgalom szerepét az ifjuság szocialista hazafiságra nevelésében. előadások hangzanak el a fővárosi munkásság részvételéről a helytörténeti mozgalomban a várostörténeti kutatás időszerű kérdéseiről. a konferencia résztvevői - a helytörténet hivatásos és amatőr kutatói, muzeológusok, levéltárosok, könyvtárosok, a tanács, a társadalmi szervek képviselői - összegzik majd a budapesti helytörténeti mozgalom eddigi tapasztalatait és tennivalóit. /mti/

bb 66. januári melegrekord budapesten - rendkívüli időjárás az országban

i kg/s gi ie la

1976. január 13.

hazánk felett az azori-szigetek felől érkező óceáni lég-hullámok rendkívül meleg januári időjárást alakítottak ki. hétfőn a 12,4 fokos nappali hőmérséklettel megdőlt, minden időnk, januári meleg rekordja: január 12-én az eddigi legmagasabb hőmérsékletet 1920-ban mérték, akkor 11,8 fokot mutatott a hőmérő. kedden is 11 fokos - tavaszias - meleget mértek, ez azonban nem rekord, mert 1920. január 13-án 15 fokra melegedett fel a levegő budapesten. /január 13-án a leghidegebbet 1896-ban mérték, ekkor minusz 16 fokra süllyedt a hőmérséklet./

a rendkívüli időjárás a délnyugat-európa és a szovjetunió területei között kialakult nagy légnyomás különbségből fakadt, ennek nyomán ugyanis északi, északnyugati irányból többnyire meleg lég-hullámok zudolnak hazánkba. akad közöttük hidegebb hullám is, így alakulhatott ki például kedden, hogy amíg nyiregyházán plusz 1 fokos hőmérsékleten hózápor söpört végig, addig a dunántulon 14 fokos melegben sütkérezhettek a járókelők. a légnyomáskülönbség nagyobb szélleőkéseket is eredményezett, sebességük elérte a 60-70 kilométeres óránkénti átlagot. a kékestetőn kedden délelőtt ennél is gyorsabban, 120 kilométeres óránkénti sebességgel süvöltött a szél. tudvalevő, hogy a maximális szélesebesség 140 kilométer.

/folyt. köv./  
17.20/gin

- 41 -

1740  
17

bb 66. /januári ... 1. folyt./gi

kedden egyébként a koradélutáni órákban budapest felett szivárványt lehetett megfigyelni, az esőcseppekre verődő napsugár ugyanis a prizmahatás nyomán színeire bontotta a cseppeket, így alakult ki ez a természeti jelenség. a szivárvány nem ritka télen sem, de hidegebb időben gyakoribb az ugynevezett haló-jelenség. ez nem más, mint a nap körül látható, a szivárványhoz hasonló színes gyűrű, amely a hókristályok és a napsugár együttes hatásaként észlelhető.

a meteorológiai intézet jelzése szerint ha a hőmérséklet némiképp csökken is, az időjárás enyhe marad. /mti/

bb 67. az országos béketanács

/tr gi zs la

1976. január 13.

meghívására átutazóban kedden hazánkban tartózkodott khaled mohieddin, az egyiptomi béketanács főtitkára. szívélyes, baráti légkörben megbeszélést folytatott mód péterrel, az országos béketanács alelnökével időszerű békemozgalmi kérdésekről és a kétoldalú kapcsolatokról. khaled mohieddin kedden elutazott budapestre. /mti/

bb 68. megkezdte körutját a szovjet irodalom élő melléklete

/s gi zs la

1976. január 13.

az irodalmi színpad művészgárdája kedden nagy sikerrel mutatkozott be budapesten, a fáklya klubban, a volán tröszt dolgozói előtt a szovjet irodalom élő mellékletének produkcióival. a műsorban ilja ehrenburg és v. rozsgyesztvenszkij naplórészlete hangzott el, amelyben a két kortárs szergej jeszenyinre, a nagy költőre emlékezik, majd gallaj írása idézte fel a gagarin űrrepülése előtti perceket. elhangzott a finnugor költészet néhány szép darabja és leonyid martinov több műve. közreműködött bodor tiber, győry franciska, horváth ferenc, keres emil, rab edit, somhegyi györgy és gitárkísérettel sztankovits béla. a műsort, amelyet e. fehér pálnak, a szovjet irodalom helyettes főszerkesztőjének előadása vezetett be, a közeljövőben csehszlovákia magyarlakta területein is bemutatják. a szovjet irodalom élő melléklete az idén mintegy 40-50 ipari üzembe, városba, községbe látogat el. /mti/

18.20/gi

- 4 -

1850

bb 69. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától 18.00 óráig:

/gi la

1976. január 13.

40. elhunyt majláth julia
41. bkv-közlemény
42. szőlőmetszés
43. veszélyes helyzet teremtése súlyosbító körülmény
44. sajtótájékoztató a csongrád megyei agroker vállalatnál
45. a hajdu megyei tanács vb ülése
46. új könyvtár előszálláson
47. erősödnek szolnok testvérvárosi kapcsolatai
48. régi gyár, új termék
49. portugál külügyminiszter az ikarus gyárban
50. miskolci hűtőház
51. a bolgár kommunista párt kb külügyi osztályának helyettes vezetője budapesten
52. a kisz kb középiskolai és szakmunkástanulók tanácsának ülése
53. párizsi balettáncosok budapesten
54. tejtermelési verseny baranyában
55. csepeli gyár épül kaposvárott
56. a szabolcs megyei tanács vb ülése
57. a békés megyei tanács vb ülése
58. jedlik ányos kiállítás
59. nemeslaki tivadar szófiába utazott
60. „asszonyportrék”, - kiállítás
61. pécsi filmszemle
62. károkat okozott a szélvihar a mátrában
63. lázár györgy fogadta a jamaicai külügyminisztert
64. befejeződtek a magyar-szovjet vegyipari tárgyalások
65. budapesti helytörténeti konferencia
66. januári melegrekord budapesten
67. az egyiptomi béketanács főtitkára budapesten
68. a szovjet irodalom élő melléklete
69. hírjegyzék

/mti/

..-

bb 71. magyar-portugál külügyminiszteri tárgyalások

t bc/s gi hi la

1976. január 13.

puja frigyes külügyminiszter és ernesto melo antunes, a portugál köztársaság külügyminisztère kedden tárgyalásokat folytatott a külügyminisztériumban.

/folyt. köv./  
18.30/gi

- 43 -

1855

bb 71. /magyar-portugál ... 1. folyt./gi

a tárgyalásokon résztvett szarka károly külügyminiszter-helyettes, csaba ferenc, a magyar népköztársaság lisszaboni nagykövete, a külügyminisztérium több vezető munkatársa, valamint portugál részről magalhaes cruz, a külügyminisztérium politikai főigazgatója és lopes vieira, a portugál köztársaság budapesti nagykövete is.

a tárgyalásokon a külügyminiszterek kölcsönösen tájékoztatták egymást országaik belső helyzetéről, megvitatták a nemzetközi politika időszerű kérdéseit és áttekintették a két ország kapcsolatainak alakulását, további fejlesztésének lehetőségeit.  
/mti/

-. -

bb 70. a legfelsőbb bíróság

/fné gi zs la

1976. január 13.

kedden helybenhagyta a debreceni megyei bíróság által ifj. balogh ferenc és társai ügyében hozott ítéletet. balogh ferencet hivatalos személy sérelmére elkövetett emberölés és garázdaság büntetéseért életfogytig tartó, tettestársát, id. balogh ferencné pedig 13 évi szabadságvesztés büntetésre ítélte.  
/mti/

-. -

bb 72. időjárásjelentés

/s gi la

1976. január 13.

a meteorológiai intézet jelenti kedden este:

változékony, hidegebb idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások futó havazással, havasesővel, délen még esővel. az élénk, többfelé erős nyugati, északnyugati szél szerdán mérséklődik. várható legmagasabb nappali hőmérséklet 0 és 5 fok között. /mti/

-. -

18.45/gi

-4-

1900

bb.73. puja frigyes vacsorája ernesto melo antunes tiszteletére

t bc/s/fé la

1976.január 13.

puja frigyes külügyminiszter kedden vacsorát adott ernesto melo antunes portugál külügyminiszter tiszteletére a gellért szállóban.

a vacsorán részt vett czinege lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter, dr.romány páل mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter, szurdi istván belkereskedelmi miniszter, továbbá a politikai, a gazdasági, a kulturális élet számos más vezető személyisége. részt vettek a vacsorán a portugál külügyminiszter kíséretének tagjai is.

innen felhasználható 22.00 órától!

a szívélyes hangulatu vacsorán puja frigyes és ernesto melo antunes pohárköszöntőt mondott./mti/

-. -

bb 74. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától zárásig

/gi la

1976. január 13.

70. a legfelsőbb bíróság ítélete

71. magyar-portugál külügyminisztéri tárgyalások

72. időjárásjelentés

73. puja frigyes vacsorája a portugál külügyminisztér tiszteletére

74. hirjegyzék

/mti/

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében

a szerkesztőség vezetője: burján sándor

ügyeletes szerkesztő: koncz antal

szerkesztő: halasi györgy, lakatos erzsébet

21.10/gi

- 45 -

2115